

РЕШЕНИЕ

№ 3983

гр. София, 06.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав,
в публично заседание на 23.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **12135** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК. Образувано е по жалба на Д. Р. Д. от [населено място] до КЗД с искане за преразглеждане на решение № 274 от 26.09.2024г. на Комисия за защита от дискриминация, 5чл. разширен заседателен състав, с което е установено, че „Айкювия РДС България“ ЕООД, М. Т. Ш. – Н. и И. Й. М. не са осъществили дискриминация и тормоз по признаци „лично положение“ и „обществено положение“ спрямо жалбоподателката, и е оставена без уважение жалбата й до КЗД като неоснователна.

Жалбоподателката посочва, че решението е постановено при неизяснена фактическата обстановка, тъй като не са събрани доказателства за извършваната от жалбоподателката работа и не е сравнена същата с тази на Ж. Д. и Д. Б., които са предпочетени пред жалбоподателката за повишението, за което е кандидатствала. Поради това моли решението на КЗД да бъде отменено. В становище от 07.01.2025г. уточнява, че въпросните служители са заемали същата длъжност като нея – „специалист обработка на документи“, но са били предпочетени пред жалбоподателката поради близките им контакти с М. Т. Ш. – Н. и И. Й. М..

Ответникът - Комисия за защита от дискриминация, редовно уведомен, в становище от 25.11.2024г. счита жалбата за недопустима като просрочена. Алтернативно моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. В становище от 22.01.2025г. поддържа, че оспореното решение е издадено от компетентен орган, без допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и в съответствие с материалния закон. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение

за прекомерност.

Заинтересованите страни - „Айкювия РДС България“ ЕООД, М. Т. Ш. – Н. и И. Й. М., редовно уведомени, чрез адв. Б. оспорват жалбата. Молят да се потвърди решението на КЗД като правилно и законосъобразно. Подробни съображения развиват в писмена защита по съществото на спора. Претендират разноси по списък.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 АПК, за да се произнесе съобрази следното от фактическа страна:

Административното производство е започнало по жалба на Д. Р. Д. до КЗД с вх. № 44-00-3867 от 03.11.2023г. В жалбата се съдържат оплаквания за дискриминация и тормоз спрямо нея по признаци „лично положение“ и „обществено положение“ в периода, в който е работила в „Айкювия РДС България“ ЕООД, поради това, че не са й осигурени равни възможности за повишение, за разлика от други нейни колеги, които са били повишени, не й е осигурен ергономичен стол при работата от вкъщи по време на ковид пандемията, натоварвана е с извънредно много работа в сравнение с други колеги без положеният извънреден труд да й бъде заплатен и по този начин е била лишена от възможност да се грижи за децата й, грижите за които са поверени на бащата с решение на СРС от 24.07.2023г. Към жалбата са приложени медицински документи за МРТ от 16.06.2021г. и 06.07.2021г. с данни за медианна дискова херния на Тх7,8,9 и 10, шийна лордоза, спондилозни промени на С5 и С6 протрузия на С5 и С6; ЕР на ТЕЛК № 3632 от зас. № 189 от 08.11.2016г. на Н. С. с 50% увреждане за срок от 2 години; трудова книжка, заверена от „Айкювия РДС България“ ЕООД за периода от 15.08.2018г. до 09.04.2022г. С писмо от 10.11.2023г. допълнително са представени препоръка от същото дружество от 08.04.2022г., удостоверение от МЗ за призната професионална квалификация на мед.сестра от 16.05.2019г., академична справка за жалбоподателката от Общински колеж Б. Сити, академична справка от Кралски университет на Ш..

Сезиран с жалбата, с Разпореждане № 852 от 28.11.2023г. председателят на КЗД е образувал преписка с № 284/2023г., която с оглед изложените признаци за дискриминация „лично положение“ и „обществено положение“ е разпределена на Петчленен състав. С писмо от 08.12.2023г. съставът е уведомил председателя на КЗД за определения председател на специализирания състав и докладчика по преписката, предложен е и подпомагащ експерт.

По преписката е получено становище от 16.01.2024г. от „Айкювия РДС България“ ЕООД, М. Т. Ш. – Н. и И. Й. М., в което е посочено, че жалбоподателката е назначена в компанията по трудов договор от 10.08.2018г. на длъжност „асистент централно мониториране“, като е встъпила в длъжност на 15.08.2018г. Трудовият договор е прекратен на 08.04.2022г. по молба на г-жа Д. на основание чл. 326, ал.1 от КТ. Същата не е подавала сигнали до ръководството на компанията за съществуващи проблеми между нея и други служители по реда на Етичния кодекс на дружеството. Относно твърденията за липса на възможност за кариерно развитие, същото е подчинено на вътрешни правила, които са приложени, и които предвиждат свободните работни места да се обявяват в електронна система. Жалбоподателката е кандидатствала 6 пъти през 2021г. за други позиции, като е насърчавана от своите преки ръководители Н. и М., макар че не ги е уведомявала по надлежния ред. През 2021г. Д. е получава оценка за работата си между 3 и 5 по отделните критерии,

посочени в Правилника за вътрешния трудов ред. Като крайна оценка е получила 4, т.е. ефективността на изпълнението на работата ѝ е под нивото на очакваните резултати. За позициите, за които е кандидатствала, тя или не е отговаряла на изискванията в длъжностната характеристика, или по време на интервюто е показала недостатъчни познания в сравнение с други кандидати. Оспорват се твърденията, че Д. е била натоварвана повече от други служители и че е полагала извънреден труд, като се твърди, че е отработвала съответни часове на отсъствие предвид факта, че е на ненормиран работен ден. На работодателя не му е било известно, че служителката е в затруднено положение предвид грижата за двете ѝ деца. От направена справка по гр.д. № 20221110151022/2022г. на СРС е установено, че родителските права върху тях са предостави на бащата поради проведено лечение в болнично заведение с диагноза „налудно разстройство“, което се е изразило и в агресия спрямо децата, т.е. няма връзка с работата на жалбоподателката. Относно условията на труд е посочено, че на работното място са осигурени достатъчно такива, като Д. по собствено желание е работила от къщи, като е сключила споразумение, с което се е задължила да осигури подходящи условия на труд в своя дом. В допълнение се посочва, че за периода на работа в дружеството, трудовото възнаграждение на Д. е увеличавано 5 пъти, като е получавал годишни бонуси и финансови награди. В същия период е ползвала общо 117 дни отпуск по болест, като е отсъствала и с разрешение на работодателя без да ползва отпуск. В подкрепа на изложеното е представен трудов договор с г-жа Д. от 10.08.2018г., допълнителни споразумения към него от 01.07.2019г. и 30.06.2021г. за повишаване на трудовото възнаграждение; допълнително споразумение към него от 29.03.2019г. за преминаване към смесен режим на работа – от помещенията на работодателя и от дома за 2 дни седмично, като служителят за собствена сметка осигурява необходимото оборудване; заявление за прекратяване на трудовия договор, считано от 09.04.2022г. и заповед за прекратяване на основание чл. 326, ал.1 от КТ; данни за уебсайт за етична линия на „Айкювия РДС България“ ЕООД; Правилник за вътрешния трудов ред на дружеството; кореспонденция на английски език между жалбоподателката и И. М. във връзка с кандидатстване за други позиции в дружеството в периода м.09.2021г. – 12.2021г.; извлечение от регистър на свободните длъжности в дружеството на английски език; заявление за кандидатстване от 23.09.2021г. за 4 длъжности, от 22.02.2021г. – за една длъжност, от 11.11.2021г. – за една длъжност; преглед на работата на г-жа Д. през 2021г., извършена от И. М., с обща оценка 4, което според т. 1.8.4 от Раздел XI от Правилника за вътрешния трудов ред е ефективност на работа под нивото на очакванията; отговор от Р. Х. – помощник директор, относно проведено интервю за длъжност СМ от 05.03.2021г., в което е предпочетена Д. Б., тъй като г-жа Д. не демонстрира силна мотивация, нито познания за ролята на сайта на СМ, нито има представа от iSP; кореспонденция относно уведомяване за отсъствия на г-жа Д. от работа; решение № 12996 от 24.07.2023г. по гр.д. № 20221110151022/2022г. на СРС; болнични листове и обща справка за броя на дните, в които г-жа Д. е отсъствала поради отпуск по болест; справка за бонуси и награди; структура на екип, като нивото на асистент централизиран мониторинг, на която е била г-жа Д., е най-ниското; политика за наемане на персонал; списък с обучения на г-жа Д..

С Доклад заключение докладчикът по преписката е предложил насрочване на открито заседание за разглеждане на преписката и призоваване на страните. С Уведомление за призоваване, страните са призовани за заседание. В заседанието на 05.06.2024г.

доказателствата са приети, с което преписката е намерена за изяснена от фактическа и правна страна, дадена е възможност за заключителни становища на страните и преписката е обявена за решаване.

На 26.09.2024г. е постановено процесното решение, в което е прието, че по преписката не са налице факти, въз основа на които да се направи обосновано предположение, че жалбоподателят е дискриминиран. От представените доказателства относно кандидатствания за работа не се установява жалбоподателката да е била дискриминирана от И. М. и М. Н., които не са отхвърлили лично кандидатурите ѝ за повишение. Не се установява да е била подложена на тормоз или да ѝ е възлаган извънреден труд, както и да е затруднена грижата за децата ѝ вследствие на възложените задачи на работното място. Не се споделя да е налице тормоз и по отношение неосигуряването на ергономичен стол в дома на жалбоподателката, тъй като този труд е полаган доброволно от нея и тя е била отговора за условията на труд в дома си. Приема се, че са налице доказателства за увеличаване трудово възнаграждение, получени бонуси и награди, както и за възможност да ползва отпуск по болест и да отсъства, когато се налага. Поради това съставът приема, че не е налице неравно третиране или тормоз на жалбоподателката по признак „лично положение“, в която се включва и правото на труд. От фактите по преписката не се установява съдържанието на признака „обществено положение“. В този смисъл жалбоподателят не е посочил и други лица, които при сравними сходни обстоятелства, да са били третирани по-благоприятно от него. По горните съображения жалбата е отхвърлена като неоснователна. Решението е съобщено на жалбоподателя на 11.10.2024г., а жалбата срещу него е подадена на 25.10.2024г.

В съдебното производство са представени: 1) справка за заеманите длъжности от Д. Б. в периода 2017-2021г., от която е видно, че същата е започнала работа в дружеството като фасилити координатор, през 2019г. е преназначена на длъжност Асистент Централно мониториране, а през 2021г. – на длъжност Централизиран монитор. 2) справка за заеманите длъжности от Ж. Д. в периода 2019-2022г., от която е видно, че същата е започнала работа в дружеството като Асистент Централно мониториране, през 2020г. е преназначена на длъжност Централизиран монитор, а през 2022г. – на длъжност старши Централизиран монитор; 3) длъжностни характеристики за длъжностите координатор клинични процеси, централизиран монитор и старши централизиран монитор, от които е видно, че за първата длъжност се изисква средно образование, а за втората и третата – висше образование бакалавърска степен; 4) преглед на работата на Ж. Д. и Д. Б. през 2021г., с обща оценка 3, което според т. 1.8.4 от Раздел XI от Правилника за вътрешния трудов ред е ефективност на работа на нивото на очакванията; 5) биографични данни на двете служителки; 6) справка за кандидатстванията за длъжностите, от която е видно, че Ж. Д. е кандидатствала за длъжността централизиран монитор през 2020г., когато жалбоподателката не е кандидатствала за същата длъжност; Д. Б. е кандидатствала за длъжността централен монитор през 2021г. заедно с жалбоподателката, но е предпочетена поради това, че има висше образование, по-добър резултат на интервю и по-силна мотивация, както и по-висока индивидуална оценка на работата.

Предвид установеното от фактическа страна съдът намира следното от правна страна: Оспорва се в срок подлежащ на обжалване административен акт, от негов адресат, за който е налице пряк и непосредствен интерес от обжалването. Поради това съдът приема жалбата за процесуално допустима. Разгледана по същество е

НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

С оглед разпоредбите на чл. 40, чл. 48, чл. 64, ал. 1 ЗЗД решението е взето от компетентен орган. Постановеното решение съдържа всички реквизити посочени в чл. 66 ЗЗД и е спазена установената от закона писмена форма. При издаването на процесния акт съдът намира, че не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да обосноват отмяна на решението само на това основание. Правилата, по които се провежда производството пред КЗД, са регламентирани в глава IV, раздел I от ЗЗД. В случая производството е започнало по писмена жалба на засегнато лице. Не е изтекъл срокът по чл. 52, ал. 1 ЗЗД. Не са налице и пречките по чл. 52, ал. 2 и ал. 3 ЗЗД. След образуване на производството е определен заседателния състав. Последният е определил председател и докладчик. Проведено е проучване, дадена е възможност на страните да се запознаят със събраните материали. Изготвено е заключение от докладчика по преписката и е насрочено открито заседание, за което са призовани всички страни. Страните са приканени да сключат споразумение, като така е спазено изискването на чл. 62, ал. 1 ЗЗД. Тъй като страните не са постигнали споразумение, производството по спора е продължило. След изясняването му от фактическа и правна страна, председателят на състава е закрил заседанието, след което е постановено решение № 274 от 26.09.2024г. Съгласно чл. 4, ал.1 от ЗЗДискр. забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Пряка дискриминация според ал.2 на същата разпоредба е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства, а непряка според ал. 3 е поставяне на лице на основата на признаците по ал. 1 в по-неблагоприятно положение в сравнение с други лица чрез привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, освен ако тази разпоредба, критерий или практика е обективно оправдан/а с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими. В разпоредбата на т. 7 от § 1 на ДР на ЗЗДискр. е дадено определение на понятието "неблагоприятно третиране" - всеки акт, действие или бездействие, които водят до по-малко благоприятно третиране на едно лице спрямо друго въз основа на признаците по чл. 4, ал. 1 или могат да поставят лице или лица, носители на признак по чл. 4, ал. 1, в особено неблагоприятно положение в сравнение с други лица. Съгласно чл. 5 от ЗЗДискр. тормозът на основа на признаците по чл. 4, ал. 1, сексуалният тормоз, подбуждането към дискриминация, преследването и расовата сегрегация, както и изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места, се смятат за дискриминация. По смисъла на §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. "Тормоз" е всяко нежелано поведение на основата на признаците по чл. 4, ал. 1, изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или резултат накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда.

ЗЗДискр. цели установяване и отстраняване на всяко неравностойно третиране според

признаците, изброени в разпоредбата на чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр., каквито са и признаците "обществено положение" и "лично положение". За да е налице проява на дискриминация по смисъла на ЗЗДискр., е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма. Неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл. 4 от ЗЗДискр. В този смисъл не е достатъчно да се установи неблагоприятно третиране на определено лице или лица, а е необходимо да се докаже още, че това неблагоприятно третиране е извършено по някой от признаците, очертани в чл. 4 от ЗЗДискр., като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение, в случая неблагоприятно третиране, и причината за него, която при всички случаи следва да се изразява в признак по цитирания чл. 4 от закона.

Съгласно разпоредбата на чл. 9 от ЗЗДискр., в производство за защита от дискриминация, след като страната, която твърди, че е жертва на дискриминация, докаже факти, от които може да се направи извод, че е налице дискриминация, ответната страна трябва да докаже, че правото на равно третиране не е нарушено. В тежест на жалбоподателя е да докаже факти, от които може да се направи извод, че равното третиране е нарушено.

В случая жалбоподателят е изтъкнал няколко оплаквания, които могат да бъдат разделени на две групи: такива, които съдържат твърдения за допусната дискриминация и тормоз - чрез неосигурени равни възможности за повишение, и такива, които изразяват общо недоволство – неосигуряване на ергономичен стол при работата от вкъщи по време на ковид пандемията; натоварване с извънредно много работа в извънработно време без положеният извънреден труд да бъде заплатен; невъзможност да се грижи за децата си поради натоварването и невъзможността да отсъства. Тези вторите оплаквания, дори да са основателни, нямат отношение към дискриминацията, тъй като не попадат в дефиницията за неблагоприятно третиране, посочена по-горе. Тази дефиниция изисква съотнасяне към други лица, поставени в сравними условия, каквото съотнасяне в случая не може да се направи. Същите не могат да бъдат приети и за тормоз, доколкото не са основани на посочените от жалбоподателя признаци по чл. 4, ал. 1 "обществено положение" и "лично положение". Защитеният признак "лично положение" няма еднозначно, изначално прието и обективно съдържание. Това налага за всеки случай установяване и доказване на значим, обективен за личността белег, който позволява да бъде прилаган еднакво и който отчита универсалния обхват на закона и абсолютната забрана за дискриминация. В случая, от жалбоподателката не е посочен какъвто и да е значим, иманентно присъщ ѝ белег, сравним по значение с останалите защитени признаци, които обективно характеризират една личност като такава, за да се приеме, че изпълва съдържанието на защитения признак "лично положение", за да се изследва и приеме осъществяване на дискриминационни действия именно по този белег, съответно признак. Същественото по отношение на понятието "обществено положение" е, че същото се определя от мястото, което едно лице заема в структурата на даден социум и е израз на отношението, оценката, която се дава на това лице във връзка с неговото социално

поведение и функции. Във всички случаи защитените признаци следва да са причината за проявеното неблагоприятно третиране или тормоз, а не обратното. При пряка дискриминация под формата на тормоз, оценката за дискриминационно поведение изисква да се установи, че резултатът - осъщественият тормоз е в пряка причинна връзка със защитения признак. В случая правото на труд не е защитен признак, както и не се причислява към признаците "лично" или "обществено" положение, доколкото не представлява присъщ личностен белег и не определя мястото на носителя в обществото. В този смисъл РЕШЕНИЕ № 9703 ОТ 09.09.2024 Г. ПО АДМ. Д. № 4821/2024 Г., V ОТД. НА ВАС. При липсата на установено неблагоприятно третиране на основата на защитен признак и пряка причинно следствена връзка между третирането/тормоза и признака, не е налице дискриминация под твърдяната форма на "тормоз" по чл. 5, във вр. с § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр. Посочената по-горе група оплаквания може да бъдат обект на трудово-правни спорове, но не и на разглеждане в настоящото производство.

Единственото оплакване за дискриминация е за неосигурени равни възможности за повишение, като жалбоподателят е посочил две лица, спрямо които твърди, че е бил третиран по-неблагоприятно. Законосъобразен е изводът на КЗД, че не е налице дискриминация и тормоз от заинтересованите страни спрямо жалбоподателя по посоченото оплакване. От представените доказателства се установява, че жалбоподателят е кандидатствал за 6 позиции само през 2021г. През останалата част от периода, в който е работила в „Айкювия РДС България“ ЕООД нито се твърди, нито се представят доказателства да е кандидатствала за по-високи позиции. От приложената по делото кореспонденция се установява, че ЗС И. М. и М. Н. не са препятствали кандидатстването за тези позиции. За да се установи по-малко благоприятно третиране на жалбоподателя спрямо посочените от нея лица при назначаването на съответните позиции, трябва да тези лица да са поставени в същите условия – да са на същата длъжност, да изпълняват същите задължения, да кандидатстват за същите позиции, да имат същата оценка за изпълнение на трудовите задължения. От доказателствата по делото се установява, че Ж. Д. е с висше образование, заемала е длъжността централизиран монитор от 2020г. до 2022г., с различни задължения и има оценка за изпълнение на трудовите задължения през 2021г. -3. Тя е кандидатствала за позицията през 2020г., т.е. преди жалбоподателката. Следователно същата въобще не е в съпоставимо положение с това на жалбоподателката. Д. Б. е с висше образование, заемала е длъжността асистент централно мониториране от 2019г. до 2021г., със същите задължения, като тези на жалбоподателката и има оценка за изпълнение на трудовите задължения през 2021г. -3. Тя е кандидатствала за позицията centralized monitor през 2021г., за която е предпочетена пред жалбоподателката, защото има висше образование, което се изисква по длъжностна характеристика, демонстрира силна мотивация и ангажираност за 2 год. престой в отдела. За разлика от нея Д. Д. не демонстрира силна мотивация, нито познания за ролята на сайта на СМ и няма представа за характера на работата. Това е посочено в писмо на Р. Х. – помощник – директор Централизирани услуги за наблюдение на л. 344 от

административната преписка. Освен това жалбоподателката изначално не е отговаряла на изискваният а за заемане на длъжността и има по-ниска оценка за изпълнение на трудовите задължения. Следователно става въпрос за преценка на база на професионални знания и умения, които в цитираните случаи не е в полза на г-жа Д., а не за неблагоприятно третиране на основата на защитен признак. Още повече, че както се посочи по-горе правото на труд не е защитен признак и не се причислява към признаците "лично" или "обществено" положение, доколкото не представлява присъщ личностен белег и не определя мястото на носителя в обществото.

Предвид изложеното съдът намира, че решение № 274 от 26.09.2024г. на Комисия за защита от дискриминация е законосъобразно, а жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал.3 и 4 от АПК на ответника и ЗС се дължат разноски. Доколкото жалбоподателят не е освободен от разноски, същият следва да заплати на Комисията за защита от дискриминация юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 100лв., определен съгласно чл. 37 от ЗПП и чл. 24 от НЗПП. На „Айкювия РДС България“ ЕООД се дължат разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 8 448лв., платени по банков път съгласно платежно нареждане на л. 128, при липса на възражение за прекомерност по смисъла на чл. 78, ал.5 от ГПК.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд София-град, II-ро отделение – 41-ви състав:

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. Р. Д. срещу решение № № 274 от 26.09.2024г. на Комисия за защита от дискриминация като неоснователна.

ОСЪЖДА Д. Р. Д. да заплати на Комисията за защита от дискриминация, с адрес в [населено място] сумата от 100,00 лв. юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА Д. Р. Д. да заплати на „Айкювия РДС България“ ЕООД сумата от 8448 лв. адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в 14 – дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд на Република България.

Препис от решението да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: